

**DRUGOSTOPENJSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM
ANDRAGOGIKA
UNIVERZA V LJUBLJANI, FILOZOFSKA FAKULTETA**

1. Podatki o študijskem programu

Študijski program *Andragogika* traja 2 leti in obsega skupaj 120 kreditnih točk.

Študijsko področje študijskega programa po klasifikaciji KLASIUS:

KLASIUS-SRV: 17003

KLASIUS-P: 1422

Klasius-P-16: 0111

Znanstvenoraziskovalna disciplina po klasifikaciji FRASCATI: družboslovne vede, ISCED: 14

Razvrstitev v nacionalno ogrodje kvalifikacij, evropsko ogrodje visokošolskih klasifikacij ter evropsko ogrodje kvalifikacij:

- Slovensko ogrodje kvalifikacij SOK: 8
- Evropsko ogrodje kvalifikacij EOK: 7
- Evropsko ogrodje visokošolskih kvalifikacij: Druga stopnja

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Temeljni cilji magistrskega študijskega programa *Andragogika* se nanašajo na več ravni kompetenc in na več profilov dela, ki ga opravlja andragog kot ekspert za vzgojo in izobraževanje odraslih. Študenti drugostopenjskega magistrskega študijskega programa *Andragogika* ob dokončanem študiju razvijejo splošne kompetence humanistično in družboslovno izobraženega intelektualca. Poleg teh razvijajo specifične kompetence, ki jim omogočajo razumevanje razmerij med andragoškimimi pojavi in procesi, družbenim in kulturnim okoljem ter značilnostmi in pričakovanji posameznikov. Profesionalne kompetence jim omogočajo razumevanje in reševanje problemskih situacij, ki se pojavijo v teh razmerjih, razumevanje in organiziranje izobraževanja odraslih kot družbenega in individualnega procesa. Program izobražuje za odgovorno in premišljeno delovanje na področju vzgoje in izobraževanja odraslih v različnih organizacijah in okoljih.

Diplomanti so usposobljeni za raziskovanje in razvijanje andragoške teorije in prakse. Gojijo aktiven odnos do stroke, skrbijo za profesionalni razvoj, upoštevajo multikulturalnost, sinergičnost, globalnost, kompleksnost teoretskih konceptov, zmorejo vzpostaviti refleksiven ter pluralen odnos do resnic. Program razvija sposobnosti za ohranjanje in širjenje svojega vedenja in zmožnost za prehode v polje inovacij. Študente pripravlja za reševanje andragoških vprašanj, ki se nanašajo na organizacijo in vodenje izobraževalnih projektov in institucij, razvijanje izobraževalnih programov ter za samostojno delo na področju andragoškega svetovanja in uporabo drugih andragoških metod.

Splošne kompetence:

- Zmožnost zbiranja in uporabe podatkov, analize in sinteze, prenosa znanja v prakso in oblikovanje novega znanja;
- Razumevanje postopkov argumentacije in preverjanja znanstvenih teorij;
- Kritično in celostno razmišljanje na interdisciplinaren način;
- Zmožnost srečevanja s kompleksnostjo na polju vzgoje in izobraževanja odraslih;
- Zmožnost vzpostaviti odnos z odraslimi, ki se učijo;

- Komunikacijska odprtost in sposobnost usklajevanja različnih interesov;
- Odprtost za alternativne poglede in rešitve;
- Zmožnost sodelovanja in skupinskega dela ter samostojnega delovanja v timu.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V študijski program se lahko vpiše, kdor je končal:

- prvostopenjski študijski program *Pedagogika in andragogika, Psihologija, Socialna pedagogika, Sociologija – kadrovski menedžment, Socialno delo*;
- prvostopenjski študijski program ali študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, sprejet pred letom 2004, s področja družboslovja, humanistike ali predšolske vzgoje, če kandidat dokaže znanje iz naslednjih predmetov v skupnem obsegu 15 KT: Obča andragogika (5 KT), Zgodovina vzgoje in izobraževanja (5 KT), Pedagoška psihologija I (5 KT);
- prvostopenjski študijski program ali študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, sprejet pred letom 2004, z drugih strokovnih področij, če kandidat dokaže znanje iz naslednjih predmetov v skupnem obsegu 40 KT: Obča andragogika (5 KT), Pedagoška statistika (5 KT), Pedagoška psihologija I (5 KT), Zgodovina vzgoje in izobraževanja (5 KT), Didaktika I (5 KT), Poklicna pedagogika in andragogika (5 KT), Primerjalna andragogika I (5 KT), Andragoško svetovalno delo (5 KT).

V primeru omejitve vpisa bodo kandidati izbrani glede na povprečno oceno iz vseh študijskih predmetov prvostopenjskega študija.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Filozofska fakulteta kandidatom in kandidatkam lahko prizna pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnosti, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam, določenim s posameznim študijskim programom.

Pri priznavanju se:

- upoštevajo spričevala in druge listine,
- ocenjujejo izdelke, storitve, objave in druga avtorska dela študentov.

Priznano znanje, usposobljenost ali zmožnosti se lahko upoštevajo kot pogoj za vpis, (če to dovoljuje študijski program na katerega se želijo kandidati vpisati), kot merilo za izbiro ob omejitvi vpisa (če je to predvideno v študijskem programu) ali kot opravljena študijska obveznost. Če se znanje, usposobljenost ali zmožnost prizna kot opravljena študijska obveznost, jo je treba ovrednotiti po merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS.

Na podlagi meril za priznavanje Filozofska fakulteta prek ustaljenega postopka obravnava individualne dokumentirane vloge študentov v skladu z določbami Statuta UL in Pravil FF.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje po študijskem programu:

Za napredovanje v **višji letnik** študijskega programa *Andragogika* mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) za posamezni letnik. V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL), pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska

vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s Statutom Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta in pogoji za mirovanje statusa študenta so opredeljeni v Statutu Univerze v Ljubljani.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študijskega programa mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, v skupnem obsegu 120 KT. Študent študij konča z uspešnim zagovorom pozitivno ocenjenega magistrskega dela

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc,
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa. za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu z Merili za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi iz univerzitetnih (nebolonjskih) študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot 2 leti, vendar najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti, na podlagi individualne prošnje kandidata/-tke in dokazil o opravljenih obveznostih, odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

V primeru, da ima študent/-tka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnem pravilniku. Vlogi priloži predpisane dokumente.

8. Strokovni oziroma znanstveni naslov

Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih pridobi diplomantka oziroma diplomant enopredmetnega študijskega programa druge stopnje Andragogike strokovni naslov magister profesor andragogike in ... oz. magistrica profesorica andragogike in

9. Načini ocenjevanja

Znanje študentov se preverja in ocenjuje po posameznih predmetih, tako da se učni proces pri vsakem predmetu konča s preverjanjem znanja. Oblike preverjanja znanja so opredeljene v učnih načrtih predmetov. Splošna pravila preverjanja znanja določa Pravilnik o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Pri ocenjevanju se uporablja ocenjevalna lestvica skladno s Statutom Univerze v Ljubljani.

10	-	izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
9	-	zelo dobro znanje z manjšimi napakami
8	-	dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
7	-	dobro znanje z več pomanjkljivostmi
6	-	znanje ustreza le minimalnim kriterijem
5	-	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

10. Predmetnik študijskega programa

1. letnik

1. semester										
Št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1	Mednarodne perspektive v izobraževanja odraslih	doc. dr. Borut Mikulec	30	60	/	/	/	120	210	7
2	Izbrane metode andragoškega dela	izr. prof. dr. Marko Radovan	30	30		/	/	90	150	5
3	Načrtovanje izobraževalnih programov za odrasle	izr. prof. dr. Nives Ličen	30	30	30	/	/	120	210	7
4	Izbirni strokovni predmet 1		30	30	/	/	/	90	150	5
5	Andragoška praksa 1	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš	/	/	30	/	/	150	180	6
SKUPAJ									900	30

Izbirni predmeti										
Št.	Izbirni strokovni predmet 1	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Teorija organizacij in vodenja	red. prof. dr. Janko Muršak	30	30	/	/	/	90	150	5
	Izbrane teme iz sociologije izobraževanja odraslih	doc. dr. Borut Mikulec	30	30	/	/	/	90	150	5

2. letnik

1. semester										
Št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1 ⁺	Andragoški raziskovalni seminar	izr. prof. dr. Sabina Jelenc Krašovec	30	15	/	/	/	105	150	5
2	Izbirni strokovni predmet 3		*	*	/	/	/		150	5
3	Izbirni strokovni predmet 4		30	30	/	/	/	90	150	5
4	Splošni izbirni predmet		*	*	*	*	*		300	10
5	Andragoška praksa 2	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš							150	5
SKUPAJ										30

Izbirni predmeti										
Št.	Izbirni strokovni predmet 3	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Poklicna andragogika	red. prof. dr. Janko Muršak	30	30	/	/	/	90	150	5
	Družinska andragogika*	izr. prof. dr. Nives Ličen	30		30	/	/	90	150	5
	Izobraževanje starejših*	izr. prof. dr. Nives Ličen	30		30	/	/	90	150	5
SKUPAJ										

* Predmeta se izvajata ciklično.

Izbirni predmeti										
Št.	Izbirni strokovni predmet 4	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	E-izobraževanje	izr. prof. dr. Marko Radovan	30	30	/	/	/	90	150	5
	Evropske izobraževalne strategije	izr. prof. dr. Klara Ermenc Skubic	30	30	/	/	/	90	150	5
SKUPAJ										

* Delitev kontaktnih ur izbirnih predmetov po posameznih oblikah izvajanja je upoštevana pri skupnem seštevku.

+ Predmet, označen z zaporedno številko 1 je dvosemestrski predmet, zato se njegova tekoča številka v drugem semestru ponovi.

11. Kratek opis predmetov

Mednarodne perspektive v izobraževanja odraslih

Predmet vključuje poglobljeno in razširjeno obravnavo primerjalnih raziskovalnih pristopov v andragoških raziskavah in analize konceptualnih opredelitev ter izobraževalnih praks izobraževanja odraslih v različnih družbenih, ekonomskih, političnih in kulturnih razmerah v različnih deželah sveta.

Načrtovanje izobraževalnih programov za odrasle

Pri študiju obravnavamo teoretske modele in okoljske dejavnike, ki vplivajo na načrtovanje programov predvsem v neformalnem izobraževanju odraslih. Študent razvije zmožnosti za analiziranje izobraževalnih potreb posameznikov in skupin v organizaciji, društvu, podjetju in lokalnem okolju z uporabo različnega instrumentov, pripravo programa in evalvacijskega načrta.

Načrtovanje razvoja kadrov

Vsebina predmeta Načrtovanje razvoja kadrov so človeški viri, ki jim sledimo od začetkov (kadrovske politike) do danes (razvoj) človeških virov. Poudarja vlogo upravljanja človeških virov v podjetju, se sooča z dilemami razvoja in načrtovanja človeških virov na nacionalni in podjetniški ravni ter s tem, koga naj le-to zadovolji (posameznika, družbo). Na bolj aplikativni ravni podrobneje razčlenjuje upravljanje človeških virov (uvajanje, izobraževanje, usposabljanje, razvoj kariere, izbira programov izobraževanja in usposabljanja, informacijski sistem in podatkovne baze, spremljanje izobraževanja zaposlenih) ter opozarja na zakonske in druge podlage tega področja.

Izbrane metode andragoškega dela

Študenti bodo pri predmetu Izbrane metode andragoškega dela spoznavali teoretične osnove in različne klasifikacije izkustvenega učenja. Podrobneje bodo spoznali in načrtovali poglobljene intervjuje za ciljne skupine ki jih bodo proučevali s pomočjo projektne metode. Ukvarjali se bodo tudi s področjem ugotavljanja in potrjevanja izkustvenega učenja ter priprave in analizo izobraževalne biografije.

Izobraževanje odraslih in lokalni razvoj

Izobraževanje odraslih in lokalni razvoj študentom omogoča, da prepoznajo sodobne družbene pojave in načine, kako se jim z izobraževanjem in delovanjem v skupnosti prilagajati. Znanje, je uporabljivo povsod tam, kjer so v skupnosti (podjetje, lokalna skupnost, ustanove, društva ipd.) potrebne inovacije. Študenti spoznajo tudi uspešne evropske projekte, ki omogočajo zaposlovanje in boljše življenje v družbi.

Izbrane teme iz sociologije izobraževanja odraslih

Predmet obravnava sodobne teoretske pristope v sociologiji izobraževanja odraslih (kot npr. feministične teorije, konstruktivizem, teorijo transformativnega učenja, reprodukcijska teorija) in novejša raziskovalna pristopa v sociologiji izobraževanja (npr. akcijsko raziskovanje izobraževanja, biografske metode, merjenje socialnega izvora).

Andragoški raziskovalni seminar

Predmet vključuje empirično raziskovanje izbranih teoretskih konceptov, pri čemer študentke/študenti izbrane pojave analizirajo na terenu in problemsko proučujejo njihovo pojavnost v različnih časovnih obdobjih in družbenih, gospodarskih in političnih okoliščinah. Študentje izvedejo manjši lastni raziskovalni empirični projekt z uporabo različnih raziskovalnih metod.

Zgodovina izobraževanja odraslih na Slovenskem

Pri Zgodovini izobraževanja odraslih na Slovenskem, študenti spoznajo zakonitosti temeljnih zgodovinskih teoretskih usmeritev, zakonitosti delovanja vzgojno izobraževalnega procesa odraslih v različnih zgodovinskih obdobjih na Slovenskem. Študenti spoznajo vlogo formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih. Poznajo vlogo učitelja odraslih v zgodovini izobraževanja odraslih na Slovenskem, načela oblikovanja različnih oblik, metod izobraževanja odraslih in vlogo permanentnega razvoja ter vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih.

Izbrane metode raziskovanja

Študentje dopolnjujejo svoje predznanje splošnejših sestavin metodologije raziskovanja na področju vzgoje in izobraževanja, osnovnih metod raziskovanja pojavov na področju vzgoje in izobraževanja. Spoznajo temeljne značilnosti kvalitativne metodologije, vrste kvalitativnih raziskav in nivo spoznavanja kvalitativnih raziskav. Skupaj z ostalimi metodološkimi predmeti ta predmet usposablja študente za izvajanje vseh vrst raziskav na področju izobraževanja odraslih, za metodološko razumevanje zahtevnejših raziskav in za kritično uporabo njihovih izsledkov.

Teorija organizacije in vodenja

Udeleženec razvije osnovne kompetence, ki so potrebne za uspešno organizacijo in vodenje neprofitnih organizacij, posebej organizacij, ki delujejo na področju vzgoje in izobraževanja. Spozna sodobne teorije organizacije in njihovo uporabnost v sodobnih pogojih. Poseben poudarek je tudi na proučevanju vloge strokovnih organov v vzgojno izobraževalnih organizacijah za mlade in odrasle.

Poklicna andragogika

Predmet omogoča udeležencu spoznati delovanje izobraževalnih organizacij za odrasle, posebej tistega dela, kjer se vključujejo ali izvajajo izobraževanje za potrebe dela. Usposobi za organizacijo in vodenje izobraževalne dejavnosti v podjetjih in ustanovah. Razvija znanja in spretnosti, ki so potrebne za ustanovitev izobraževalne organizacije in usposobi za njeno vodenje. Usposobi za analizo odnosa med delom in izobraževanjem odraslih in za pripravo krajših izobraževalnih programov.

Družinska andragogika

Vsebina je osredotočena na spoznavanje družinskega učenja in izobraževanja za družinsko življenje. Študent raziskuje družinske prakse v različnih življenjskih in zgodovinskih obdobjih v povezavi z biografskim učenjem, izhajajoč iz različnih teorij transformativnega in izkustvenega učenja glede na stopnje družinskega poteka. Razvije zmožnosti za kritično refleksijo o učenju v vsakdanjem življenju in za oblikovanje programov družinskega izobraževanja.

Izobraževanje starejših

Študenti spoznajo značilnosti izobraževanja in učenja v starosti glede na izbrane elemente, in sicer: (a) koncept vseživljenjskega učenja, posebej še geragogike in tanatogogike, (b) psihični razvoj, spremembe identitete in zmožnosti v starosti ter pozni starosti, (c) družbene in kulturne dejavnike v starajoči se družbi, (č) organizacijo izobraževanja starejših. Pri predmetu se usposobijo za pripravo in organizacijo izobraževanja starejših. Poseben poudarek je namenjen raziskovanju učenja in izobraževanja v različnih obdobjih starosti in pri različnih ciljnih skupinah (npr. starejši zaposleni, starejši bolniki, starejši turisti ...) z namenom razvoja novih praks izobraževanja starejših.

Psihologija učenja in izobraževanje odraslih

Vsebina predmeta se izbira izmed naslednjih tematskih področij: razvijanje komunikacijskih spretnosti v povezavi z izkustvenim učenjem; struktura in dinamika učnih skupin, stili vodenja,

učenje v skupinah, sodelovalno učenje; osebnostno-čustveni dejavniki učenja; modeli razvijanja uspešnih učnih strategij; psihologija ustvarjalnosti; psihološke osnove razvijanja stališč in vrednot; psihološki vidiki (samo)vrednotenja in ocenjevanja učnih rezultatov. Študentje se na področju izbranih tem naučijo poglobljeno in kritično obravnavati psihološke vidike izobraževanja odraslih; razvijejo sposobnost načrtovanja in izvajanja seminarjev in delavnic za različne ciljne skupine.

Didaktične strategije

Pri predmetu bodo študentje spoznali različne didaktične strategije, ki jih zahteva sodoben pouk. Usposobili se bodo za uporabo projektnega učnega dela, problemskega pouka, sodelovalnega učenja, raziskovalnega dela učencev. Spoznali bodo proces načrtovanja in uvajanja didaktičnih inovacij ter razvijali sposobnost kritične izbire ustreznih metod in didaktičnih strategij glede na zastavljene cilje.

E-izobraževanje

Študentke in študenti pri predmetu spoznajo e-izobraževanje kot samostojno obliko poučevanja in značilnosti uporabe IKT med poukom. V času obiskovanja predavanj spoznajo in razumejo vpliv, ki ga ima ta oblika izobraževanja na položaj učitelja in udeležencev ter primerjajo metode izobraževanja v e-okolju s tistimi v klasičnem okolju. Pri predmetu spoznavajo prednosti in slabosti uporabe tehnologije v izobraževanju ter komunikacije v virtualnem prostoru. Predmet je zasnovan praktično, saj vključuje delo v računalniški učilnici ter uporabo spletnega okolja Moodle. Vsako leto se organizira tudi obiske institucij, oz. vabljenih predavanj.

Andragoška praksa 1 in 2

Študent dobi vsa navodila in pomoč pri izbiri in vzpostavitvi stika z institucijo za andragoško prakso. Študent opravi na izbrani instituciji uveden razgovor. Na instituciji se mu dodeli strokovni vodja prakse – mentor, s katerim skupaj sestavita časovni načrt dela na praksi. Praksa se izvaja pod vodstvom visokošolskega učitelja/sodelavca in mentorja na partnerskih šolah oz. drugih institucijah, kjer se izvaja izobraževanje odraslih. Študent na koncu opravljene andragoške prakse napiše poročilo s prakse, ki ga pregleda in podpiše mentor v instituciji in ga predstavi kot seminar ter ovrednoti prakso pred ostalimi študenti na fakulteti.

Evropske izobraževalne strategije

Študenti raziskujejo evropske sisteme s poudarkom na sistemu kot celoti in v odvisnosti od nacionalnih ter transnacionalnih dogajanj in tradicij. Spoznavajo evropske procese na področju vzgoje in izobraževanja (Københavnski in bolonjski proces, evropsko in nacionalno ogrodje kvalifikacij). Raziskujejo vplive mednarodnih primerjav šolskih učinkov na izobraževalno politiko.